

Nie zdajemy sobie często sprawy, że nos i zatoki przynosowe spełniają w naszym ustroju niezwykle ważną rolę, polegającą przede wszystkim na oczyszczaniu, ogrzewaniu i nawilżaniu wdychanego powietrza. Przystosowany do tej skomplikowanej roli nos, ma złożoną budowę, która czule reaguje na wszystko to, co się dzieje na zewnątrz naszego organizmu, ale też - o czym mniej się mówi - na bardzo wiele zjawisk wewnętrznych. Naruszenie możliwości adaptacyjnych nosa może prowadzić do nadmiernego wydzielania śluzu, objawiającego się na zewnątrz reakcją kataralną.

Katar najczęściej odbierany jest jako infekcja wirusowa krótko przebiegająca. Otóż nic bardziej błędniego. Zakażenie wirusowe jest jedną, ale wcale nie najczęstszą ani nie najgroźniejszą, przyczyną kataru. Przyczyn tych jest znacznie więcej. Najważniejsze z nich to alergiczne i niealergiczne, w tym - o nieznanym etiologii (idiopatyczne).

Katar dokucza często robotnikom pracującym w wieżowcach, szczególnie kobietom (Sick Building Syndrom) i ludziom w podeszłym wieku (hormonalny). Osobom oddychającym suchym zimnym powietrzem (Cold Dry Air Inhalation) i po spożyciu ostrych pokarmów. Katar może być polekowy oraz zależny od ekspozycji na światło, a także może wystąpić jako reakcja organizmu na zanieczyszczenia powietrza spalinami. Towarzyszy niektórym zaburzeniom przemiany materii (niedoczynność tarczycy, ciąża) i zespołowi nieruchomych rzęsek.

Bez względu jednak na przyczynę, katar zawsze jest przewlekły i dokuczliwy, i - co nie mniej ważne - wyłącza noc z jego funkcji. A wyłączenie funkcji nosa to potencjalne zagrożenie chorobowe dla płuc i oskrzeli.

Zbyt często lekceważony jest jako niegroźny objaw, zarówno przez pacjentów, jak i niektórych pracowników służby zdrowia.

Zalecane leki objawowe często wprawdzie pomagają, ale po kilkunastu dniach stosowania wywołują zjawisko nazywane efektem odbicia (rebound phenomenon), polegające na tym, że powodują nasilenie się obrzęku błony śluzowej nosa i jeszcze większe wydzielanie. Stąd prosty wniosek, że przedłużający się lub nie reagujący na leczenie katar powinien być zawsze skonsultowany z otolaryngologiem i alergologiem. Dopiero współpraca tych dwóch specjalistów może wyjaśnić przyczynę oraz doprowadzić do skutecznego leczenia kataru.

Lekarz specjalista radzi

Katar nosa jako problem diagnostyczno-leczniczy

Opracowany przez grono najwybitniejszych europejskich specjalistów raport nt. diagnostyki i leczenia nieżytów nosa jako jedno z podstawowych zaleceń podaje wykonanie bakteriologii i cytologii aspiratu (wydzieliny) z nosa i zatok. Dokonać tego można w sposób bezbolesny i bezpieczny nawet u małych dzieci.

Działanie to może również, w razie potrzeby, być przekształcone w skuteczne leczenie. Nie może być bowiem racjonalnego leczenia bez precyzyjnego rozpoznania, a właściwego rozpoznania przyczyn nieżytu, bez badań (między innymi) cyto-

giczno-bakteriologicznych aspiratu nosowego.

Istotą badania cytologicznego jest znalezienie i ilościowe oznakowanie komórek szczególnie zapalnych. Komórki te wydzielają bardzo groźne dla ustroju ludzkiego biologicznie czynne substancje - cytokiny, które po wydostaniu się poza te komórki czynią w błonie śluzowej nosa i zatok takie zniszczenia, jak wpuszczone w stado owiec wygłodniałe tygrysy.

Funkcje tych komórek i wydzielanych przez nie substancji nie są jeszcze do końca znane. Budzą one wielkie zainteresowanie badaczy, czego

dowodem jest, że w ostatnich latach większość Nagród Nobla w dziedzinie medycyny i biologii przyznano badaczom, których prace dotyczą zagadnień z tym związanych. Poszukuje się, zresztą z dużym sukcesem, nowych, bardziej wybiórczo i skutecznie działających leków, dających też mniej powikłań. Publikowane w medycznych periodykach wyniki tych działań są wielką nadzieją dla chorych cierpiących na przewlekły katar, jak również dla lekarzy, którym zależy przecież na najskuteczniejszym i bezpiecznym leczeniu każdego pacjenta.

Dr n.med. Maciej Ryłski

DOBRE I LEPSZE TANIE I TAŃSZE

WYKŁADZINY:

- dywanowe
- PCV
- łazienkowe

- * DYWANY
- * CHODNIKI
- * WYCIERACZKI
- * MATY

KUPISZ W SKLEPIE FASTER

Przy ul. Jagiellońskiej 69 (na parterze)
sklep czynny w pn. - pt. 10 - 18, sob. 9 - 14
tel. 484-06-64